

FACTT Några uppgifter om additionsformlerna för sinus och cosinus

Uppgifterna är tänkta att lösas utan miniräknare

1. Visa att

$$\sin(x + 90^\circ) = \cos(x)$$

med hjälp av additionsformeln för sinus

$$\sin(a+b) = \sin(a)\cos(b) + \sin(b)\cos(a)$$

$$\begin{aligned} \text{VL} = \sin(x + 90^\circ) &= \sin(x)\cos(90^\circ) + \sin(90^\circ)\cos(x) \\ &= \left[\begin{array}{l} \cos(90^\circ) = 0 \\ \sin(90^\circ) = 1 \end{array} \right] = \sin(x) \cdot 0 + 1 \cdot \cos(x) \\ &= \cos(x) = \text{HL} \quad \text{vsv.} \end{aligned}$$

2. För en vinkel, v , som ligger i första kvadranten gäller att $\cos(v) = \frac{3}{5}$

Bestäm ett exakt värde på $\cos(v + 30^\circ)$

$$\begin{aligned} \cos(a+b) &= \cos(a)\cos(b) - \sin(b)\sin(a) \\ \cos(v+30^\circ) &= \cos(v)\cos(30^\circ) - \sin(30^\circ)\sin(v) = \\ &= \left[\begin{array}{l} \cos(30^\circ) = \frac{\sqrt{3}}{2} \\ \sin(30^\circ) = \frac{1}{2} \end{array} \right] \left[\begin{array}{l} \cos(v) = \frac{3}{5} \\ \sin(v) = \frac{4}{5} \end{array} \right] \left[\begin{array}{l} \text{Trig.} \\ \text{etten!} \end{array} \right] = \frac{3}{5} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2} \cdot \frac{4}{5} = \frac{3\sqrt{3} - 4}{10} \end{aligned}$$

3. Visa att

$$2\sin(v - 45^\circ) = \sqrt{2}(\sin(v) + \cos(v))$$

$$\begin{aligned} \text{VL} = 2\sin(v - 45^\circ) &= 2(\sin v \cos(45^\circ) + \sin(45^\circ)\cos v) = \left[\begin{array}{l} \sin(45^\circ) = \frac{1}{\sqrt{2}} \\ \cos(45^\circ) = \frac{1}{\sqrt{2}} \end{array} \right] = \\ &= 2\left(\sin(v) \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}} \cdot \cos(v)\right) = \left[\begin{array}{l} \text{Bryt ut} \\ \frac{1}{\sqrt{2}} \end{array} \right] = \\ &= 2 \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} (\sin(v) + \cos(v)) = \left[2 = \sqrt{2} \cdot \sqrt{2} \right] = \sqrt{2} (\sin(v) + \cos(v)) = \text{HL} \\ & \quad \text{vsv.} \end{aligned}$$

4. Bestäm ett exakt värde på $\cos(75^\circ)$

$$\begin{aligned} 75^\circ &= 45^\circ + 30^\circ \\ \cos(75^\circ) &= \cos(45^\circ + 30^\circ) = \cos(45^\circ)\cos(30^\circ) - \sin(30^\circ)\sin(45^\circ) = \\ &= \left[\begin{array}{l} \cos(45^\circ) = \frac{1}{\sqrt{2}} \\ \sin(45^\circ) = \frac{1}{\sqrt{2}} \end{array} \right] \left[\begin{array}{l} \sin(30^\circ) = \frac{1}{2} \\ \cos(30^\circ) = \frac{\sqrt{3}}{2} \end{array} \right] = \frac{1}{\sqrt{2}} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} - \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} = \\ &= \frac{\sqrt{3} - 1}{\sqrt{2} \cdot 2} \end{aligned}$$

5. Trygve Trigonometri föreslår en egen additionsformel för cosinus:

$$\cos(a+b) = \cos(a) + \cos(b)$$

Förklara för Trygve varför denna regel inte kan fungera

$(a+b)$ är en vinkel och $\cos$ av en vinkel kan aldrig bli större än 1 eller mindre än -1.

Ex: $a=0^\circ$
 $b=0^\circ \Rightarrow a+b=0^\circ+0^\circ=0^\circ$
 $\cos(0^\circ)=1$

" $\cos(0^\circ) + \cos(0^\circ) = 1+1=2 \Rightarrow$ omöjligt"

6. Lös nedanstående uppgift ifrån ett gammalt nationellt prov

Visa att $\sqrt{2} \cos(x + \frac{\pi}{4}) = \cos x - \sin x$

(0/2/0)

$$\begin{aligned} VL &= \sqrt{2} \cos\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = \sqrt{2} \left(\cos(x) \cdot \cos\left(\frac{\pi}{4}\right) - \sin\left(\frac{\pi}{4}\right) \cdot \sin(x) \right) = \\ &= \left[\begin{array}{l} \cos\left(\frac{\pi}{4}\right) = \frac{1}{\sqrt{2}} \\ \sin\left(\frac{\pi}{4}\right) = \frac{1}{\sqrt{2}} \end{array} \right] = \sqrt{2} \left(\cos(x) \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} - \frac{1}{\sqrt{2}} \cdot \sin(x) \right) = \left[\begin{array}{l} \text{Gångra in} \\ \sqrt{2} \cdot ( ) \end{array} \right] = \\ &= \cos(x) \cdot \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}} - \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}} \cdot \sin(x) = \left[\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}} = 1 \right] = \cos(x) - \sin(x) \\ &= HL \quad vsv. \end{aligned}$$

7. Bestäm ett exakt värde på $\sin(-105^\circ)$

$$\sin(-105^\circ) = -\sin(105^\circ) = -(\sin(45^\circ + 60^\circ)) =$$

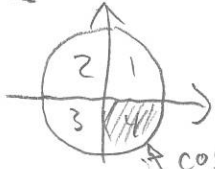
$$= -(\sin(45^\circ) \cdot \cos(60^\circ) + \sin(60^\circ) \cdot \cos(45^\circ)) =$$

$$= \left[\begin{array}{l} \sin(45^\circ) = \frac{1}{\sqrt{2}} \quad \sin(60^\circ) = \frac{\sqrt{3}}{2} \\ \cos(45^\circ) = \frac{1}{\sqrt{2}} \quad \cos(60^\circ) = \frac{1}{2} \end{array} \right] = -\left(\frac{1}{\sqrt{2}} \cdot \frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} \right) = -\left(\frac{1 + \sqrt{3}}{2\sqrt{2}} \right)$$

$$= \frac{-\sqrt{3} - 1}{2\sqrt{2}}$$

8. För en vinkel, v , som ligger i fjärde kvadranten gäller att $\sin(v) = -\frac{2}{3}$

Bestäm ett exakt värde på $\cos(2v)$ genom att utnyttja att $2v = v + v$

$$\cos(2v) = \cos(v+v) = \cos(v) \cdot \cos(v) - \sin(v) \cdot \sin(v)$$

$$= \left[\begin{array}{l} \sin(v) = -\frac{2}{3} \\ \cos(v) \text{ fås mha trig ettan: } \cos(v) = \sqrt{1 - \left(-\frac{2}{3}\right)^2} = \sqrt{1 - \frac{4}{9}} = \frac{\sqrt{5}}{3} \end{array} \right]$$

$$= \frac{\sqrt{5}}{3} \cdot \frac{\sqrt{5}}{3} - \left(-\frac{2}{3}\right) \cdot \left(-\frac{2}{3}\right) = \frac{5}{9} - \frac{4}{9} = \frac{1}{9}$$